DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

18. december 2008 *

I sag C-517/07,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Det Forenede Kongerige), ved afgørelse af 6. august 2007, indgået til Domstolen den 22. november 2007, i sagen:

Afton Chemical Ltd

mod

The Commissioners of Her Majesty's Revenue & Customs,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Rosas, og dommerne A. Ó Caoimh (refererende dommer), J.N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus og A. Arabadjiev,

* Processprog: engelsk.

generaladvokat: Y. Bot
justitssekretær: fuldmægtig R. Şereş,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 23. oktober 2008,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Afton Chemical Ltd ved P. Lasok, QC, og barrister V. Sloane for solicitor E. Philpott

— Det Forenede Kongeriges regering ved I. Rao, som befuldmægtiget, bistået af barrister M. Angiolini

— den tyske regering ved M. Lumma og C. Blaschke, som befuldmægtigede

— den græske regering ved K. Georgiadis og I. Bakopoulos samt ved V. Karra, som befuldmægtigede

— den italienske regering ved R. Adam, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello stato P. Gentili

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Lyal og W. Mölls, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3 i Rådets direktiv 92/12/EØF af 25. februar 1992 om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt om kontrol hermed (EFT L 76, s. 1), artikel 2, stk. 3, første afsnit, og artikel 8, stk. 1, litra a), i Rådets direktiv 92/81/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for mineralolier (EFT L 316, s. 12), som ændret ved Rådets direktiv 94/74/EF af 22. december 1994 (EFT L 365, s. 46, herefter henholdsvis »direktiv 92/12« og »direktiv 92/81«), samt artikel 2, stk. 3, andet afsnit, og artikel 4, litra b), første led, i Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet (EUT L 283, s. 51).

2 Anmodningen er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem Afton Chemical Ltd (herefter »Afton«) og Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (herefter »Commissioners«), som i Det Forenede Kongerige varetager forvaltning og inddrivelse af punktafgifter og afgifter på energiprodukter, i anledning af betaling af punktafgift for brændstofadditiver for perioden fra den 19. november 2000 til den 31. oktober 2004.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

Direktiv 92/12

3 Artikel 1 i direktiv 92/12 fastsætter:

»1. I dette direktiv fastlægges ordningen for varer, der pålægges punktafgifter og andre indirekte skatter, der direkte eller indirekte pålægges forbruget af disse varer, dog bortset fra moms og afgifter, som er indført af Det Europæiske Fællesskab.

2. De særlige bestemmelser vedrørende strukturerne og afgiftssatserne for de varer, der pålægges punktafgift, vil fremgå af specifikke direktiver.«

4 Det nævnte direktivs artikel 3, stk. 1, artikel 3, stk. 2, og artikel 3, stk. 3, første afsnit, bestemmer:

»1. Dette direktiv finder anvendelse på fællesskabsplan på følgende varer, således som de er defineret i de pågældende direktiver:

— mineralolier

[…]

2. De i stk. 1 nævnte varer kan pålægges andre former for indirekte beskatning i særligt øjemed, såfremt der ved den pågældende beskatning iagttages de regler for afgiftspålæggelse, der gælder for punktafgifter og moms for så vidt angår bestemmelse af afgiftsgrundlaget, afgiftsberegning, afgiftens forfald og kontrol med beskatningen.

3. Medlemsstaterne bevarer retten til at indføre eller opretholde beskatning af andre varer end de i stk. 1 nævnte, forudsat at sådan beskatning ikke i samhandelen mellem medlemsstaterne giver anledning til formaliteter i forbindelse med grænsepassage.«

Direktiv 92/81 og 92/82/EØF

5 Artikel 1, stk. 1, i direktiv 92/81 bestemmer:

»Medlemsstaterne pålægger mineralolier en harmoniseret punktafgift i overensstemmelse med dette direktiv.«

6 Samme direktivs artikel 2 bestemmer:

»1. I dette direktiv forstås ved mineralolie:

[…]

k) produkter henhørende under [den kombinerede nomenklatur, herefter »KN-kode«] 3811

[…]

2. Af andre mineralolier end dem, for hvilke punktafgiftsniveauet er fastsat i direktiv [92/82], skal der svares punktafgift, hvis de er bestemt til at anvendes, afsættes eller anvendes som brændsel eller som motorbrændstof. Punktafgiftssatsen er den sats, der gælder for tilsvarende brændsel eller motorbrændstof.

3. Ud over de afgiftspligtige varer, der omhandles i stk. 1, svares der punktafgift som af motorbrændstof af ethvert produkt, der er bestemt til at anvendes, afsættes eller anvendes som motorbrændstof, som tilsætningsmiddel eller med henblik på at øge motorbrændstoffets endelige rumfang. Alle andre kulbrinter, undtagen kul, brunkul, tørv eller andre lignende faste kulbrinter eller naturgas, som er bestemt til anvendes, afsættes eller anvendes til opvarmning, pålægges satsen for den tilsvarende mineralolie.

[…]

4. De i dette direktiv nævnte koder i [KN] er koderne i den pr. 1. oktober 1994 gældende [KN].«

7 Artikel 8, stk. 1, litra a), i direktiv 92/81 bestemmer:

»Ud over de i direktiv [92/12] fastsatte almindelige bestemmelser om fritagne anvendelsesformål for afgiftspligtige varer, og uden at andre EF-bestemmelser herved berøres, fritager medlemsstaterne nedennævnte varer for den harmoniserede punktafgift på betingelser, som de fastsætter med henblik på at sikre en korrekt og ukompliceret anvendelse af disse fritagelser og undgå svig, unddragelse og misbrug:

a) mineralolier, der anvendes på anden måde end som motorbrændstof eller brændsel.«

8 Rådets direktiv 92/82/EØF af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for mineralolier (EFT L 316, s. 19), som ændret ved direktiv 94/74 (herefter »direktiv 92/82«), fastsætter en minimumspunktafgiftssats for visse mineralolier. Artikel 2 i direktiv 92/82 opregner de mineralolier, der er omfattet af dette direktiv, og her optræder ikke de varer, som henhører under KN-kode 3811.

Direktiv 2003/96

9 Første til tredje betragtning til direktiv 2003/96 har følgende ordlyd:

»1) Anvendelsesområdet for Rådets direktiv [92/81] og direktiv [92/82] er begrænset til mineralolier.

2) Manglen på EF-bestemmelser om minimumsbeskatning af elektricitet og andre energiprodukter end mineralolier kan være til skade for et velfungerende indre marked.

3) Et velfungerende indre marked og gennemførelsen af formålene med EF's øvrige politikker kræver, at der fastsættes minimumsafgiftssatser på EF-plan for de fleste energiprodukter, herunder elektricitet, naturgas og kul.«

10 Desuden fremgår følgende af 20. betragtning til direktiv 2003/96:

»Energiprodukter skal generelt være underlagt fællesskabsregler, når de anvendes som brændsel til opvarmning eller motorbrændstof. Det er derfor i overensstemmelse med afgiftsordningens karakter og logik, at reglerne ikke omfatter dobbelt anvendelse af energiprodukter og anvendelse af energiprodukter til andet end brændsel til opvarmning eller motorbrændstof, samt til mineralogiske processer. Elektricitet, der anvendes til lignende formål, behandles på samme måde.«

11 Artikel 1 i direktiv 2003/96 bestemmer, at medlemsstaterne beskatter energiprodukter og elektricitet i overensstemmelse med dette direktiv.

12 Nævnte direktivs artikel 2 fastsætter:

»1. I dette direktiv forstås ved »energiprodukter« nedennævnte varer:

[…]

f) varer under KN-kode 3811

[…]

3. Energiprodukter, ud over dem, der er fastsat en afgiftssats for i dette direktiv, som er bestemt til anvendelse, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof eller brændsel til opvarmning, beskattes, alt efter anvendelse, med den sats, der er fastsat for det tilsvarende motorbrændstof eller brændsel til opvarmning.

Ud over de afgiftspligtige produkter, der er nævnt i stk. 1, beskattes produkter, der er bestemt til anvendelse, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, eller som

tilsætnings- eller fyldstof i motorbrændstof, med den sats, der er fastsat for det tilsvarende motorbrændstof.

Ud over de afgiftspligtige produkter, der er nævnt i stk. 1, beskattes ethvert andet kulbrintebrændstof, bortset fra tørv, der er bestemt til anvendelse, udbydes til salg eller anvendes som brændsel til opvarmning, med den sats, der er fastsat for det tilsvarende energiprodukt.

4. Dette direktiv finder ikke anvendelse på:

[…]

b) Følgende anvendelser af energiprodukter og elektricitet:

— energiprodukter, der anvendes til andet end motorbrændstof eller brændsel til opvarmning

[…]

5. Henvisningerne i dette direktiv til koder i [KN] er til Kommissionens forordning (EF) nr. 2031/2001 af 6. august 2001 om ændring af bilag I til Rådets forordning (EØF)

nr. 2658/87 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif [(EFT L 279, s. 1)].«

13 Artikel 3 i direktiv 2003/96 bestemmer:

»Henvisningerne i direktiv [92/12] til »mineralolier« og »punktafgifter«, for så vidt det vedrører mineralolier, fortolkes som alle energiprodukter, elektricitet og nationale indirekte afgifter, der omhandles i henholdsvis dette direktivs artikel 2 og artikel 4, stk. 2.«

14 Artikel 28, stk. 1 og 2, i direktiv 2003/96 fastsætter:

»1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2003. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser fra den 1. januar 2004, bortset fra bestemmelserne i artikel 16 og artikel 18, stk. 1, som de kan anvende fra den 1. januar 2003.«

15 Nævnte direktivs artikel 30 bestemmer:

»Uanset artikel 28, stk. 2, ophæves direktiv [92/81] og [92/82] pr. 31. december 2003.«

Relevante bestemmelser i KN

16 I henhold til de versioner af KN, som er omhandlet i direktiv 92/81 og 2003/96, omfatter pos. 3811 i denne nomenklatur »[p]ræparater til modvirkning af bankning, oxydation, korrosion eller harpiksdannelse, viskositetsforhøjende præparater og andre tilberedte additiver til mineralolier (herunder benzin) eller til andre væsker, som anvendes til samme formål som mineralolier«.

Nationale bestemmelser

17 Det fremgår af de skriftlige indlæg indgivet af Afton, Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland samt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, at section 6A i lov af 1979 om punktafgift på kulbrinteolier (Hydrocarbon Oil Duties act 1979) bestemmer følgende:

»1. Punktafgift opkræves ved henlæggelse med henblik på afgiftspligtig brug af enhver person eller (dersom denne person ikke allerede er blevet pålagt afgift i medfør af denne bestemmelse) ved enhver persons afgiftspligtige brug af enhver form for væske, som ikke er

(a) kulbrinte

(b) biodiesel

(c) bio-blandinger

(d) bioethanol, eller

(e) en blanding af bioethanol.

2. Med henblik på denne bestemmelse forstås ved »afgiftspligtig anvendelse« af ethvert stof anvendelse af dette stof

(a) som motorbrændstof til enhver form for motor eller andre maskiner, eller

(b) som additiv eller med henblik på at øge det endelige rumfang af ethvert stof, der anvendes på denne måde.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

18 Afton fremstiller forskellige additiver, som henhører under pos. 3811 i KN, og som er bestemt til at skulle blandes med motorbrændstoffer, almindeligvis i forholdet 1 til 1 000 eller 1 til 2 000.

19 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at de additiver, som Afton fremstiller, ikke er bestemt til at skulle anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof. Navnlig er ingen af disse additiver bestemt til at skulle anvendes som motorbrændstof som sådant eller til fremdrift af køretøjer. De nævnte additiver indeholder derimod en eller flere af følgende bestanddele: rensemiddel, antiskummiddel, skumdæmper, varmemiddel, opløsningsmiddel, cetantalsforbedrende midler, smøremiddel samt rustbeskyttelsesmiddel. De forbrændes ved forbrændingsprocessen i motoren.

20 Afton anlagde et søgsmål for VAT and Duties Tribunal med henblik på Commissioners' tilbagebetaling af punktafgifter betalt af disse additiver i perioden fra den 19. november 2000 til den 31.oktober 2004, svarende til et beløb på 2 825 215,61 GBP.

21 VAT and Duties Tribunal forkastede ved afgørelse af 4. maj 2007 søgsmålet med den begrundelse, at artikel 2, stk. 3, første afsnit, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96 beskatter alle brændstofadditiver, uanset om de er fremstillet på basis af mineralolier eller andre stoffer, og at disse additiver, idet de anses for motorbrændstoffer, ikke er fritaget i medfør af artikel 8, stk. 1, litra a), i direktiv 92/81 eller artikel 2, stk. 4, litra b), første led, i direktiv 2003/96.

22 High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division, som træffer afgørelse i appelsagen, har under disse omstændigheder besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal brændstofadditiver som de i sagen omhandlede, som ikke er bestemt til at anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, men som tilsættes

motorbrændstoffet med henblik på fremdrift af det køretøj, hvori brændstoffet anvendes, pålægges afgift i henhold til artikel 2, stk. 3, i direktiv [92/81]?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, er sådanne additiver da omfattet af afgiftsfritagelsen i artikel 8, stk. 1, i direktiv [92/81]?

3) Skal brændstofadditiver som de i sagen omhandlede, som ikke er bestemt til at anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, men som tilsættes motorbrændstoffet med henblik på fremdrift af det køretøj, hvori brændstoffet anvendes, pålægges afgift i henhold til artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv [2003/96]?

4) Såfremt det tredje spørgsmål besvares bekræftende, er sådanne additiver da udelukket fra anvendelsesområdet for direktiv [2003/96] i medfør af direktivets artikel [2, stk.] 4, litra b), første led?

5) Er fællesskabsretten, og navnlig artikel 3 i direktiv [92/12], til hinder for den af Det Forenede Kongeriget pålagte punktafgift på de ovennævnte brændstofadditiver?«

Om de præjudicielle spørgsmål

23 Med de fire spørgsmål, som behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 2, stk. 3, og artikel 8, stk. 1, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3 og 4, i direktiv 2003/96 skal fortolkes således, at brændstofadditiver som de i hovedsagen omhandlede, som udgør »mineralolier« som omhandlet i førstnævnte direktivs artikel 2, stk. 1, i eller »energiprodukter« som omhandlet i sidstnævnte direktivs artikel 2, stk. 1, men som ikke er bestemt til at anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, skal underlægges den afgiftsordning, som er fastsat i nævnte direktiver.

24 Som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, er disse spørgsmål blevet rejst i forbindelse med en tvist vedrørende lovligheden af en punktafgift på brændstofadditiver, som er blevet opkrævet i medfør af lov af 1979 om punktafgift på kulbrinteolier i perioden fra den 19. november 2000 til den 31. oktober 2004.

25 Det bemærkes herved, at hvad angår perioden indtil den 31. december 2003 havde medlemsstaterne pligt til i medfør af artikel 1, stk. 1, i direktiv 92/81 at underlægge »mineralolier« som omhandlet i direktivet en harmoniseret punktafgift. Med virkning fra den 1. januar 2004 har medlemsstaterne i medfør af artikel 1 i direktiv 2003/96, som ophævede direktiv 92/81, pligt til at beskatte »energiprodukter« som omhandlet i direktiv 2003/96, henset til, at dette direktiv, som det fremgår af dets anden og tredje betragtning, tilsigter at indføre minimumsafgiftsniveauer på fællesskabsplan for de fleste energiprodukter og ikke kun for mineralolier (jf. i denne retning dom af 5.7.2007, forenede sager C-145/06 og C-146/06, Fendt Italiana, Sml. I, s. 5869, præmis 32).

26 I medfør af artikel 2, stk. 1, litra k), i direktiv 92/81, sammenholdt med samme direktivs artikel 2, stk. 4, samt artikel 2, stk. 1, litra f), i direktiv 2003/96, sammenholdt med samme direktivs artikel 2, stk. 5, udgør produkter, der som de i hovedsagen omhandlede brændstofadditiver henhører under pos. 3811 i KN, henholdsvis »mineralolier« eller »energiprodukter« i disse direktivers forstand.

27 I medfør af artikel 2, stk. 2, i direktiv 92/81, og artikel 2, stk. 3, første afsnit, i direktiv 2003/96 skal der svares afgift af mineralolier og energiprodukter for hvilke, der — i lighed med de i hovedsagen omhandlede brændstofadditiver — ikke er fastsat noget punktafgiftsniveau, enten i medfør af direktiv 92/82 hvad angår førstnævnte eller i medfør af direktiv 2003/96 hvad angår sidstnævnte, hvis de er bestemt til at anvendes, afsættes eller anvendes som brændsel eller som motorbrændstof med udgangspunkt i deres anvendelse og i henhold til den sats, som anvendes for tilsvarende brændsel eller motorbrændstof.

28 Det er i den foreliggende sag ubestridt — som det i øvrigt fremgår af ordlyden af det første og tredje spørgsmål fra den forelæggende ret — at de i hovedsagen omhandlede additiver, selv om de er beregnet til at skulle blandes med motorbrændstoffer og derfor anvendes i sådanne, ikke er bestemt til at skulle anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof. Sådanne additiver er derfor ikke afgiftspålagt i medfør af artikel 2, stk. 2, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, første afsnit, i direktiv 2003/96.

29 Artikel 2, stk. 3, første afsnit, første sætning, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96 bestemmer imidlertid, at »[ud] over de afgiftspligtige produkter, der er nævnt i stk. 1, beskattes produkter, der er bestemt til anvendelse, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, eller som tilsætnings- eller fyldstof i motorbrændstof, med den sats, der er fastsat for det tilsvarende motorbrændstof«.

30 Ifølge Afton skal de i hovedsagen omhandlede additiver imidlertid ikke beskattes i medfør af de nævnte bestemmelser. Det følger således af den udtrykkelige ordlyd af disse bestemmelser, herunder navnlig af udtrykket »ud over de afgiftspligtige varer, der er nævnt i stk. 1«, at disse bestemmelser er opsamlingsbestemmelser og udelukkende finder anvendelse på andre varer, som ikke er »mineralolier« eller »energiprodukter«, og som er opregnet i artikel 2, stk. 1, i disse direktiver. Disse bestemmelser omfatter således andre varer. En alternativ fortolkning, hvorefter disse bestemmelser omfatter de varer, som allerede er omfattet af nævnte artikel 2, stk. 1, undlader at tage hensyn til anvendelsen af præpositionen »ud over« og er ikke korrekt, idet den indebærer et krav om, at alle varer, som er bestemt til at anvendes som additiv, skal beskattes, hvilket kunne være blevet opnået ved en meget enklere bestemmelse, som ikke indeholder det ovennævnte indledende udtryk. En sådan fortolkning ville også bevirke, at disse direktiver endnu en gang kræver, at mineralolier og energiprodukter, som er bestemt til at anvendes som motorbrændstof, skal beskattes. Det er desuden foreneligt med formålet med fællesskabsbestemmelserne, at mineralolier og energiprodukter kun beskattes, når de anvendes som motorbrændstof eller til opvarmning.

31 Det må imidlertid fastslås, henset til ordlyden af samtlige de udtryk, som er anvendt i de omhandlede bestemmelser i direktiv 92/81 og 2003/96 samt den almindelige opbygning af og formålet med disse direktiver, at en sådan fortolkning må afvises.

32 Hvad for det første angår ordlyden af de nævnte bestemmelser bemærkes — som Kommissionen allerede har erkendt under retsmødet som svar på spørgsmål fra Domstolen — at ordlyden af artikel 2 i direktiv 92/81 og direktiv 2003/96 kunne have været mere klar og præcis, henset til, at der er tale om bestemmelser, som fastsætter en afgiftsordning, som efter at være blevet gennemført i national ret tilsigter at skabe forpligtelser for borgerne. Eftersom artikel 2, stk. 2, i direktiv 92/81, og artikel 2, stk. 3, første afsnit, i direktiv 2003/96 indeholder bestemmelser om beskatning af mineralolier og energiprodukter, bør beskatning af motorbrændstof, der som i hovedsagen har disse egenskaber, logisk være omfattet af disse bestemmelser. Som det fremgår af denne doms præmis 28, er dette imidlertid ikke tilfældet.

33 Det fremgår imidlertid med tilstrækkelig klarhed af ordlyden af artikel 2, stk. 3, første afsnit, første punktum, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96, at brændstofadditiver som de i hovedsagen omhandlede er omfattet af den afgiftsordning, som er fastsat i disse bestemmelser.

34 I modsætning til, hvad Afton har gjort gældende, kan udtrykket »[ud] over de afgiftspligtige produkter, der er nævnt i stk. 1«, som indleder hver af disse bestemmelser, ikke forstås således, at det tilsigter at udelukke varer, som udgør henholdsvis »mineralolier« eller »energiprodukter« som omhandlet i de nævnte direktivers artikel 2, stk. 1, fra bestemmelsernes anvendelsesområde.

35 Tværtimod har præpositionen »ud over« efter almindelig forståelse ikke til formål at ekskludere, men derimod til formål at inkludere. Dette formål fremgår af flere af sprogversionerne af artikel 2, stk. 3, første afsnit, første punktum, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96 [se foruden den franske version eksempelvis den tyske version (»[n]eben«), den spanske version (»[a]demás«), den italienske version (»[o]ltre«), den nederlandske version (»[n]aast«), den portugisiske version (»[p]ara além«) og den engelske version (»[i]n addition to«)].

36 Det følger heraf, at ved udtrykket »[u]d over de afgiftspligtige varer, der er nævnt i stk. 1«, tilsigter artikel 2, stk. 3, første afsnit, første punktum, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96 udtrykkeligt at lade alle produkter, som er bestemt til at skulle anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, som additiv eller henblik på at øge motorbrændstoffets endelige rumfang, herunder produkter, som udgør »mineralolier« eller »energiprodukter« i disse direktivers forstand, være omfattet af disse bestemmelsers anvendelsesområde.

37 En sådan fortolkning af ordlyden af de nævnte direktivers artikel 2 kan ikke anfægtes af den omstændighed, at den for så vidt angår mineralolier og energiprodukter, som er bestemt til at skulle anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, resulterer i en gentagelse af den beskatningsforpligtelse, som allerede følger af artikel 2, stk. 2, i direktiv 92/81, og artikel 2, stk. 3, første afsnit, i direktiv 2003/96. En sådan delvis gentagelse af bestemmelserne i disse direktiver skyldes, hvor beklagelig den end måtte være, det forhold, at artikel 2, stk. 3, første afsnit, første punktum, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96, som tilsigter at beskatte produkter af forskellig art, udgør opsamlingsbestemmelser.

38 Hvad dernæst angår den almindelige opbygning af og formålet med direktiv 92/81 og 2003/96 bemærkes, at de nævnte direktiver, som det fremgår af direktivernes artikel 1, tilsigter at indføre en harmoniseret afgiftsordning for mineralolier og energiprodukter.

39 En udelukkelse af brændstofadditiver som de i hovedsagen omhandlede fra anvendelsesområdet for artikel 2, stk. 3, første afsnit, første punktum, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96 ville give et usammenhængende og endog absurd resultat, hvorefter disse additiver, som udgør mineralolier eller energiprodukter, ikke ville underlægges den afgiftsforpligtelse, som er fastsat i disse bestemmelser, mens det er ubestridt, at brændstofadditiver, som ikke udgør mineralolier eller energiprodukter, er underlagt denne forpligtelse i medfør af de nævnte bestemmelser.

40 Derimod har fællesskabslovgiver i realiteten tilsigtet at sidestille additiver, som blandes med motorbrændstoffer, med motorbrændstoffer, uanset deres art, og dette alene qua det faktum, at de blandes med de nævnte brændstoffer, for at underlægge dem samme afgiftsordning som sidstnævnte.

41 Det bemærkes herved — som den italienske regering og Det Forenede Kongeriges regering har anført — at fra det øjeblik, hvor et additiv blandes med et motorbrændstof, er det ikke længere muligt at adskille selve brændstoffet fra additivet, som er blandet med det, uden at foretage en detaljeret kemisk analyse. Hvis brændstofadditiver ikke skulle pålægges afgift som motorbrændstof, som Afton har gjort gældende, vil der under disse omstændigheder opstå en risiko for misbrug, idet det bliver vanskeligere at foretage en kontrol, idet det i hvert enkelt tilfælde vil være nødvendigt at analysere indholdet af blandingen med henblik på at fastslå andelen af motorbrændstof og af additiv, der er indeholdt i denne blanding.

42 Det fremgår således af ordlyden af artikel 2, stk. 3, første afsnit, første punktum, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96 samt af den almindelige opbygning af og formålet med de to direktiver, at — som samtlige de regeringer, som har indgivet skriftlige indlæg for Domstolen samt for Kommissionen, har gjort gældende — de nævnte bestemmelser har til formål at omfatte ethvert produkt, som bruges som additiv, uanset om der er tale om en »mineralolie« eller et »energiprodukt« i disse direktivers forstand.

43 Denne konklusion anfægtes ikke af bestemmelserne i artikel 8, stk. 1, litra a), i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 4, litra b), i direktiv 2003/96, hvorefter henholdsvis mineralolier og energiprodukter, der anvendes til andet end motorbrændstof eller brændsel til opvarmning, skal fritages for den harmoniserede punktafgift eller udelukkes fra anvendelsesområdet for direktiv 2003/96. En anvendelse af disse bestemmelser på brændstofadditiver som de i hovedsagen omhandlede, som er underlagt en udtrykkelig afgiftsforpligtelse i medfør af artikel 2, stk. 2, første afsnit, første punktum, i direktiv 92/81 og artikel 2, stk. 3, andet afsnit, i direktiv 2003/96, ville således fuldstændig fratage sidstnævnte bestemmelser deres effektive virkning (jf. analogt dom af 10.6.1999, sag C-346/97, Braathens, Sml. I, s. 3419, præmis 24 og 25, og af 25.9.2003, sag C-437/01, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 9861, præmis 31-33).

44 De første fire spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 2, stk. 3, og artikel 8, stk. 1, i direktiv 92/81 for så vidt angår perioden indtil den 31. december 2003 og artikel 2, stk. 3 og 4, i direktiv 2003/96 for så vidt angår perioden fra den 1. januar til den 31. oktober 2004 skal fortolkes således, at brændstofadditiver som de i hovedsagen omhandlede, som udgør »mineralolier« som omhandlet i førstnævnte direktivs artikel 2, stk. 1, eller »energiprodukter« som omhandlet i sidstnævnte direktivs artikel 2, stk. 1, men som ikke er bestemt til at skulle anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, skal underlægges den afgiftsordning, som er fastsat i nævnte direktiver.

45 Henset til denne besvarelse er det ufornødent at besvare det femte spørgsmål fra den forelæggende ret.

Sagens omkostninger

46 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 2, stk. 3, og artikel 8, stk. 1, i Rådets direktiv 92/81/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for mineralolier, som ændret ved Rådets direktiv 94/74/EF af 22. december 1994, for så vidt angår perioden indtil den 31. december 2003 og artikel 2, stk. 3 og 4, i Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet for så vidt angår perioden fra den 1. januar til den 31. oktober 2004 skal fortolkes således, at brændstofadditiver som de i hovedsagen omhandlede, som udgør »mineralolier« som omhandlet i førstnævnte direktivs artikel 2, stk. 1, eller »energiprodukter« som omhandlet i sidstnævnte direktivs artikel 2, stk. 1, men som ikke er bestemt til at skulle anvendes, udbydes til salg eller anvendes som motorbrændstof, skal underlægges den afgiftsordning, som er fastsat i nævnte direktiver.

Underskrifter